

MEMORIA XUSTIFICATIVA DO CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE E A FEDERACIÓN GALEGA DO COMERCIO PARA A REALIZACIÓN DE ACCIÓNS FORMATIVAS DE CUALIFICACIÓN E RECUALIFICACIÓN DA POBOACIÓN ACTIVA EN SECTORES ESTRATÉXICOS E MELLORA DAS CAPACIDADES PARA A TRANSICIÓN ECOLÓXICA NO MARCO DO PLAN DE RECUPERACIÓN, TRANSFORMACIÓN E RESILIENCIA

O Estatuto de autonomía de Galicia, no seu artigo 29, atribúelle á Comunidade Autónoma, en concordancia co artigo 149.1.7ª da Constitución española, a competencia para a execución da lexislación do Estado en materia laboral, asumindo as facultades, funcións e servizos correspondentes a este ámbito.

A Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, a través da Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación ten, entre outras, as competencias en materia de cualificación profesional, promoción da empregabilidade e formación profesional para o emprego e, singularmente, a coordinación da participación das entidades colaboradoras, sen ánimo de lucro, na execución e desenvolvemento dos servizos de políticas activas de emprego, a través da colaboración público privada.

De conformidade co exposto, correspóndelle a esta consellería a xestión das subvencións e axudas públicas das políticas activas de emprego e entre as que están as medidas dirixidas a responder ás necesidades de formación e cualificación das persoas co fin de promover a aprendizaxe ao longo da vida, a promover unha oferta formativa de acordo coas necesidades dun mercado laboral cambiante axustando mellor as competencias e facilitando as transicións laborais, a mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas e ocupadas, ao mantemento do emprego e a progresión profesional das persoas ocupadas mediante a mellora e a actualización das súas cualificacións, no marco da Estratexia europea para o emprego, do Programa nacional de reformas, do respectivo Plan anual de política de emprego (PAPE) e no eido da colaboración institucional .

O Consello Europeo aprobou o 21 de xullo de 2020 o instrumento financeiro Next Generation EU, que inclúe como elemento central, un Mecanismo para a Recuperación e a Resiliencia (MRR) cuxa finalidade é apoiar o investimento e as reformas nos estados membros para lograr unha recuperación sostible e resiliente, permitindo levar a cabo reformas tanto a nivel nacional como en cogobernanza coas comunidades autónomas con competencias transferidas.

En liña co anterior, o Acordo do Consello de Ministros do 27 de abril de 2021 aprobou o Proxecto de Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia para España e este foi aprobado pola Comisión Europea o 16 de xuño de 2021.

O Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia inclúe como compoñente 20 o Plan estratéxico de Impulso á Formación Profesional, que supón a continuidade do Plan de Modernización da Formación Profesional, e entre as inversións dese compoñente 20 está a inversión 1, denominada “Reskilling y Upskilling de la población activa ligado a cualificaciones profesionales” entre cuxas liñas de actuación figura a número 4, que atende á formación en competencias emerxentes, de rápida evolución e con perspectiva na xeración de emprego. Así mesmo, atende tamén á formación naqueles sectores que, como consecuencia da previsible evolución das condicións económicas e sociais, xerarán no futuro postos de traballo.

As actuacións incluídas no Plan de Modernización da Formación Profesional execútanse, ente outros, a través dos créditos que se distribúen ás comunidades autónomas e estando financiadas esas actuacións polo Mecanismo de Recuperación e Resiliencia da Unión Europea, establecido polo Regulamento (UE) 2020/2094 do Consello, de 14 de decembro de 2020, polo que se establece un Instrumento de Recuperación da Unión Europea para apoiar a recuperación tras a crise da COVID-19 e regulado segundo o Regulamento (UE) 2021/241 do Parlamento Europeo e do Consello de 12 de febreiro de 2021.

Con data 16 de novembro de 2021 o Consello de Ministros aprobou o Acordo polo que se autoriza a proposta de distribución territorial e os criterios de reparto dos créditos xestionados polas comunidades autónomas destinados ao desenvolvemento de accións de cualificación e recualificación da poboación activa para o ano 2021.

Nas sesións da Conferencia Sectorial do Sistema de Cualificacións e Formación Profesional para o Emprego celebradas os días 1 de decembro de 2021 e 30 de maio de 2022, aprobáronse os criterios de reparto e a distribución resultante entre as comunidades autónomas para os anos 2021 e 2022 respectivamente, dos fondos destinados a financiar a cualificación e recualificación profesional da poboación activa mediante accións formativas de carácter non formal vinculadas a cualificacións profesionais incluídas no Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais así como accións de acompañamento no procedemento de acreditación de competencias.

A Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, prevé a concesión directa de subvencións cando se acrediten razóns de interese público, social ou económico. No mesmo senso, exprésase o artigo 36.c do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento da lei. Por outra parte, o artigo 40.1 do mesmo decreto posibilita a concesión de subvencións directas mediante convenio, nos casos en que se acrediten razóns de interese público, social ou económico.

Antecedentes

Unha das actuacións que corresponde levar a cabo ás Comunidades Autónomas, dentro do dito compoñente 20 do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, é a detección de necesidades formativas, con especial énfase na formación en competencias emerxentes, de rápida evolución.

No marco das competencias sinaladas no apartado primeiro dos convenios e conscientes dos retos inmediatos que o mercado laboral ten que afrontar un dos prioritarios é a cualificación e recualificación profesional das persoas, que permita abordar os procesos de transformación que se están producindo e que implican a transformación dalgúns postos de traballo. Neste sentido, o Estudo de tecnoloxías emerxentes para a transformación do emprego elaborado pola Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, coa finalidade de anticiparse as consecuencias e efectos que van supoñer os cambios que os procesos de transformación van supoñer no mercado laboral e, polo tanto, na vida diaria das persoas traballadoras e das empresas, amosa nos seus resultados que se advirte a existencia dun déficit de persoas cualificadas no sector do comercio retalista, o que fai necesario actuar en varios ámbitos, sendo un deles o da formación e/ou recualificación, sobre todo no que atinxe a dar resposta ao cambio na demanda de competencias e cualificacións que vai ter que afrontar o emprego nos próximos anos.

Doutra parte, Federación Galega de Comercio (en adiante, a Federación) é unha entidade non lucrativa que aglutina as catro federacións provinciais de comercio (A Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra), integra a un total de 151 asociacións sectoriais e locais e sendo interlocutora ante as diversas entidades públicas dos 55.000 comercios retailistas que existen actualmente en Galicia.

A Federación ten entre outros obxectivos a realización de accións de formación que contribúan a promover a profesionalización deste sector, contemplando as necesidades tanto do persoal por conta allea como dos autónomos, así como tamén á promoción do sector coa finalidade de

aumentar a súa competitividade. No marco deses obxectivos, é un pilar fundamental a mellora da cualificación dos profesionais en activo que desenvolven a súa actividade no ámbito do pequeno comercio.

Para a consecución deses obxectivos, entre outras actuacións que desenvolve está a coordinación das relacións institucionais e a interlocución coas Administracións para o desenvolvemento de actuacións de interese para o sector, así como tamén contribuír a mellorar a cualificación e a formación das empresas asociadas e do seu persoal, fomentando, coordinando e impartindo cursos, seminarios e programas formativos. De feito ven desenvolvendo dende hai anos programas de formación nos que combinan formación de carácter táctico, para responder ás necesidades formativas das empresas de xeito inmediato con programas de compoñente máis estratéxico e contribuír así activamente á competitividade do sector a longo prazo.

O sector do comercio forma parte esencial do sistema produtivo de calquera economía. As actividades do sector do comercio retalista representan en Galicia o 5% do valor engadido bruto e sitúase como a sexta actividade económica que aporta maior valor engadido bruto ao conxunto da economía galega.

Segundo os datos da última Enquisa Estrutural de Empresas que leva a cabo o INE, o número de establecementos de comercios retailistas en Galicia no ano 2019 foi de 33.154, o que supoñía o 60,5% do total do sector global do comercio: (Venta e reparación de vehículos de motor + Comercio polo xunto + Comercio ao retallo)

Hai que tamén ter en conta a heteroxeneidade do sector, tanto no que atinxe aos tipos de negocio como ao tamaño deses negocios e que teñen impacto directo nas consecuencias que lles ocasionou a crise sanitaria da Covid-19. Este sector é un dos máis afectados pola crise da Covid-19, xa sexa pola redución de ingresos como polo peche de establecementos e se ben xa nos datos de paro rexistrado se observa unha melloría (Marzo 2021: 17.588 /Marzo 2022: 15.134, o que supón unha baixada do -13,95%), aínda así os datos de paro rexistrado son superiores aos momentos previos a crise sanitaria. A importancia do sector na economía galega ponse de manifesto se temos en conta que se trata da CNAE (actividades económicas a catro díxitos) que emprega ao maior número de persoas, en concreto rexistrou 104.648 altas de afiliación segundo os datos a último día de marzo de 2022. Estamos ante unha das ramas de actividade que están a crear máis emprego en Galicia e concretamente foi a 5ª que máis aumentou o número de afiliacións no conxunto das 99 ramas de actividade que conforman o noso tecido produtivo.

No que atinxe a evolución da contratación, apréciase tamén esa recuperación post-pandemia e así temos que os datos de contratación acumulada desde abril 2021 a marzo 2022, o volume de contratos acada a cifra de 76.792 contratos, o que supuxo un aumento de 19.404 contratos cun aumento relativo do 33,81%.

Este sector encárase na actualidade a un proceso de transformación vinculado ás novas tecnoloxías e procesos de transformación dixital, procesos ademais marcados por dificultades que poden ser limitantes como é a estrutura empresarial composta por negocios de pequeno tamaño con recursos máis limitados para poder afrontar os procesos de dixitalización e os custos que supón, así mesmo tamén está a necesidade dunha formación que forneza ao persoal do sector dos coñecementos apropiados para levar adiante estes procesos de transformación. Esas dificultades poden ser liquidadas a través do papel que a Federación, como entidade integradora do sector, pode levar a cabo a través da organización de accións de formación.

Todo isto fai necesario aumentar a formación do persoal favorecendo a aprendizaxe continua e a adaptación aos cambios en materia dixital e reducir a resistencia a eses cambios. Son necesarios perfís profesionais polivalentes e con competencias dixitais que poidan dar resposta a cuestións de organización, dixitalización, atención á clientela, etc., e por iso cómpre poñer en marcha medidas que fomenten a actualización e mellora das competencias laborais para afrontar os cambios tan rápidos que se están producindo.

Estas novas tecnoloxías están marcando xa o talento e capacidades demandadas polas empresas que integran o sector do comercio, de xeito que os profesionais deben adaptarse a estes retos dos procesos de transformación dixital, e esa transformación non ten porque supoñer destrución de emprego senón a unha reconversión dos empregos de maior valor engadido e nesa evolución é fundamental a formación e a mellora da empregabilidade para que os profesionais poidan dar respostas as necesidades que lles require uns mercados laborais tan dinámicos.

Por eses motivos, entre os retos inmediatos do sector está a cualificación e recualificación profesional do persoal, que permita abordar os procesos de transformación que se están producindo e que redunden na profesionalización do sector, para o que é necesario ofrecer unha formación que contemple as necesidades tanto dos traballadores por conta allea como dos autónomos.

Xa no Estudo prospectivo do sector do comercio retalista en España-2017 elaborado polo Servizo Público de Emprego Estatal, se poñía de manifesto a existencia de carencias formativas no sector aínda que con diferencias segundo a actividade económica. Entre as áreas con maiores necesidades formativas detectadas figuraban as relacionadas coa atención ao público, coas tecnoloxías da información, tanto no uso de programas informáticos que afectan á xestión no traballo, como de internet, e tamén aparecen carencias en linguas estranxeiras.

Así mesmo no ano 2021 a Conselleira de Promoción do Emprego e Igualdade elaborou o Estudo de tecnoloxías emerxentes para a transformación da formación para o emprego coa finalidade de anticiparse as consecuencias e efectos que van supoñer os procesos de transformación no mercado laboral e, polo tanto, na vida diaria das persoas traballadoras e das empresas, amosando nos seus resultados que se advirte a existencia dun déficit de persoas cualificadas nas novas tecnoloxías, o que fai necesario actuar en varios ámbitos, sendo un deles o da formación, sobre todo no que atinxe a dar resposta ao cambio na demanda de competencias e cualificacións que vai ter que afrontar o emprego nos próximos anos.

O estudo realizou unha detección e análise de necesidades formativas baseadas na implantación de 14 tecnoloxías emerxentes, especialmente potenciadas polo efecto da COVID-19, para tratar de prever os futuros requirimentos formativos que serán demandados desde o noso mercado en determinados sectores produtivos aos que tamén están vencelladas determinadas económicas do sector do comercio retalista.

A actuación da Federación, como entidade que aglutina ás empresas do sector do comercio retalista en Galicia, constitúe unha alternativa coadxuvante da acción pública cara a paliar o desequilibrio entre os niveis de cualificación da poboación activa e as necesidades futuras do mercado laboral. A Federación, polos seus propios obxectivos, ten o coñecemento de base para anticiparse ás necesidades da mellora da formación, favorecendo e promovendo a capacitación profesional do persoal das empresas que o integran e que lles permita impulsar a súa produtividade e competitividade e facer fronte así ás oportunidades de negocio que os mercados ofrecen.

Con esta colaboración entre a Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade e a Federación garántese un mellor cumprimento dos fins de ambas as dúas entidades en beneficio da cidadanía e da sociedade galega, xa que a promoción desta iniciativa favorece aumentar formación no sector e o aumento da empregabilidade no que atinxe ás carencias de formación do seu per-

soal así como que se axusten as súas necesidades e demandas de cualificación e recualificación, contribuíndo ao desenvolvemento profesional das persoas traballadoras e aumentar a innovación e produtividade das empresas.

Marco normativo de aplicación ao Convenio relativo ao Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

O marco normativo básico reitor do convenio en canto ao Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, financiado pola Unión Europea-Next Generation, ven representado polas seguintes disposicións:

- **Regulamento (UE) 2020/2094, do 14 de decembro de 2020**, polo que se establece un Instrumento de Recuperación da UE para apoiar a recuperación tras a crise da COVID-19
- **Regulamento (UE) 2021/241, do 12 de febreiro**, polo que se establece o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR)
- **Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia (PRTR) de España** (aprobado o 16/06/2021 por Decisión do Consello de Europa)
- **Real decreto lei 36/2020, do 30 de decembro**, polo que se aproban medidas urxentes para a modernización da Administración pública e para a execución do PRTR
- **Lei 9/2021, do 25 de febreiro**, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia
- **Orde HFP/1030/2021, do 29 de setembro**, pola que se configura o sistema de xestión do PRTR
- **Orde HFP/1031/2021, do 29 de setembro**, pola que se establece o procedemento e formato da información a proporcionar polas Entidades do Sector Público Estatal, Autonómico y Local para o seguimento do cumprimento de fitos e obxectivos e de execución orzamentaria e contable das medidas dos compoñentes do PRTR.

Finalidade

Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar coa Federación un instrumento convencional.

A Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, prevé a concesión directa de subvencións cando se acrediten razóns de interese público, social ou económico. No mesmo senso, exprésase o artigo 36.c do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento da lei. Por outra parte, o artigo 40.1 do mesmo decreto posibilita a concesión de subvencións directas mediante convenio, nos casos en que se acrediten razóns de interese público, social ou económico.

Dado o carácter singular das actuacións que se van desenvolver en base a razóns de interese social e ao interese prioritario de establecer unha colaboración o máis estreita posible entre a Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade e a Federación para o desenvolvemento dalgunhas das medidas previstas no Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, que corresponde executar á Comunidade Autónoma de Galicia, neste caso, Reskilling e upskilling da poboación activa ligada a cualificacións profesionais (Compoñente 20-Inversión I.1), estimase xustificada a non procedencia de promover a concorrència pública para os efectos da subscripción deste convenio, pois a Federación resulta un axente idóneo, polo que inclúese dentro da excepción ao principio de concorrència pública de conformidade co previsto no artigo 26.2 a) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

En virtude do anterior, a Federación cumpre cos requisitos establecidos para obter a condición de beneficiario, segundo o artigo 10 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

En Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

A Directora xeral de Formación para o Emprego e Orientación
Zeltia Lado Lago

